

**20454**

**Voortgangsrapportage uitvoering wetten  
oorlogsgetroffenen**

**Nr.**

**VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG**

Vastgesteld ..... 2021

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport betreffende de voortgang beleid oorlogsgetroffenen (20454).

De fungerend voorzitter van de commissie,

Agema

Adjunct-griffier van de commissie,

Heller

- I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie**
  - Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie**
- II. Reactie van de staatssecretaris**
- III. Volledige agenda**

## **I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**

### **Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie**

De leden van de VVD-fractie hebben enkele vragen over de voortgang van het beleid oorlogsgetroffenen. In welke mate kan de staatssecretaris toelichten wat de opzet en het doel wordt van de evaluatie van het platform WOII, en wie deze evaluatie gaat uitvoeren? Genoemde leden vragen of de staatssecretaris ook kan toelichten hoe de onderzoeksopdracht voor de backpay-regeling eruit gaat zien en of deze met de Kamer gedeeld kan worden?

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de op 3 december 2020 met algemene stemmen aangenomen motie Van Gerven c.s.<sup>1</sup>. De motie verzoekt het kabinet te onderzoeken of een financiële regeling haalbaar en uitvoerbaar is voor nog levende weduwen van ambtenaren of militairen, die ten tijde van de Japanse bezetting dienstverband hadden met het Nederlands-Indisch Gouvernement en in die periode geen of niet volledig salaris hebben genoten. Genoemde leden lezen in de voortgangsrapportage van 12 april jl. dat de staatssecretaris “binnenkort een opdracht verstrekt aan een onafhankelijk onderzoeksbureau”. Deze leden hopen dat dit inmiddels reeds is gedaan. Is de staatssecretaris het met deze leden eens dat een onderzoek naar de haalbaarheid en uitvoerbaarheid nog dit jaar duidelijk moet worden, aangezien de tijd deze bijzondere groep mensen begint in te halen?

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de evaluatie van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) naar het functioneren van de Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR) en wensen daar verder met de staatssecretaris over van gedachten te wisselen. De evaluatie kijkt niet verder dan 2024. Kan de staatssecretaris ook inzicht geven in de periode daarna? Welke groepen oorlogsgetroffenen hebben de afgelopen jaren een aanvraag gedaan?

In de evaluatie wordt voorts gesproken over mogelijke herziening van beleid als gevolg van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep of door het ouder worden van de groep. Genoemde leden vragen de staatssecretaris welke nieuwe vraagstukken zouden kunnen ontstaan bij het ouder worden van de groep. Voorts zijn deze leden benieuwd welke huidige maatschappelijke ontwikkelingen invloed zouden kunnen hebben op het bestaande beleid.

---

<sup>1</sup> Kamerstuk 35 570 XVI, nr. 125.

De staatssecretaris heeft eind vorig jaar besloten 20,4 miljoen euro beschikbaar te stellen voor extra activiteiten in het kader van de geschiedenis van voormalig Nederlands-Indië en het Indisch Erfgoed in Nederland<sup>2</sup>. De staatssecretaris gaf vorig jaar te kennen dialoogsessies te willen organiseren om de plannen en inzet van extra middelen te toetsen. Hoeveel van dergelijke gesprekken zijn reeds gevoerd? Welke concrete resultaten zijn hieruit voort gekomen en hoeveel geld is daarvoor uitgegeven of gealloceerd? Deze leden verzoeken de staatssecretaris een overzicht te geven van reeds uitgegeven middelen over de jaren 2020 en 2021. De staatssecretaris gaf in zijn Kamerbrief van 15 oktober jl. te kennen de komende periode de hoofdlijnen verder uit te werken. Deze leden zijn ruim een halfjaar later benieuwd naar de uitwerking van deze hoofdlijnen. Wanneer kunnen genoemde leden deze verwachten?

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de film *De Oost* en de ontstane onrust onder veteranen en binnen de Indische gemeenschap. Deze leden vinden het enerzijds prijzenswaardig dat er een film over deze belangrijke periode uit de Nederlandse geschiedenis is gemaakt, maar constateren anderzijds dat het genre historische fictie door kijkers kan worden verward met non-fictie. Deze leden zien echter grote meerwaarde in de aandacht voor deze belangrijke periode uit de Nederlandse geschiedenis en de gesprekken die na de film plaatsvinden, bijvoorbeeld op scholen. De maker van de film, Jim Taihuttu, verwoordde dat volgens deze leden treffend in een interview: “Als één op de vijftig kijkers na afloop besluit zich verder in de geschiedenis te verdiepen, denk ik geschiedenisleraren en historici een goede dienst te hebben bewezen. Ik vrees namelijk dat veel mensen niet eens weten dat er een oorlog is geweest.”<sup>3</sup> Bij de film is ook een lespakket gelanceerd, dat via [www.dewereldvandeoost.nl](http://www.dewereldvandeoost.nl) wordt aangeboden aan onder meer scholen. Deze leden constateren echter dat in dit lespakket nauwelijks tot geen aandacht is voor de Bersiap. Is de betreffende website, ofwel het lespakket, ook gefinancierd uit de subsidieregeling Collectieve erkenning van Indisch Moluks Nederland (CEWIN), dan wel uit andere publieke middelen? Is de staatssecretaris het met deze leden eens dat bij een dergelijk educatief (film)project over deze periode, gefinancierd uit publieke gelden, waar wel aandacht is voor de Japanse bezetting, de Bersiap niet mag ontbreken? Voelt de staatssecretaris de verantwoordelijkheid dat, hoewel het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport geen betrokkenheid heeft gehad bij het educatieve materiaal, scholieren feitelijk juiste en volledige informatie tot zich moeten kunnen nemen? Is de staatssecretaris bereid om met de makers in gesprek te gaan en hun aandacht hiervoor te vragen? Ziet de staatssecretaris mogelijkheden om historici van bijvoorbeeld het Nederlands Instituut voor Militaire Historie of het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie te laten ondersteunen bij de verdere totstandkoming of uitvoering van het lespakket?

De leden van de VVD-fractie maken zich zorgen over de gevolgen van corona, omdat onder andere museumbezoeken voor scholieren hebben stilgelegen. Hoe voorkomt de staatssecretaris dat een generatie scholieren minder bekend is met het oorlogsverleden? In dat kader hebben genoemde leden vragen bij de mededeling van de staatssecretaris dat een plan om de kwaliteit van educatie in tijden van corona te behouden nog in ontwikkeling is. Per wanneer is dit plan gereed? En zal hierbij ook voldoende aandacht zijn voor het wegwerken van achterstanden op dit onderwerp bij jongeren?

---

<sup>2</sup> Kamerstuk 20454, nr. 163.

<sup>3</sup> AD, 6 mei 2021, ‘Filmregisseur Taihuttu bijt van zich af na kritiek op ‘Hollandse Apocalypse Now’ De Oost’ (<https://www.ad.nl/film/filmregisseur-taihuttu-bijt-van-zich-af-na-kritiek-op-hollandse-apocalypse-now-de-oost~ac96009f/>)

De leden van de VVD-fractie hechten sterk aan voortdurende educatie over het oorlogsverleden en in het bijzonder verschrikkingen zoals de holocaust, alsook een voortdurende inzet tegen antisemitisme. Een deel van de binnenlandse reacties naar aanleiding van de strijd tussen Israël en Hamas, laten de noodzaak hiervan opnieuw zien. Kan de staatssecretaris in dat kader concreet aangeven hoe hij mensen (en jongeren in het bijzonder) die zich niet aangesproken voelen door educatie over dit onderwerp toch probeert te bereiken?

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de adviezen van de Commissie Individuele Tegemoetkoming Slachtoffers WO II Transporten NS. Daaruit vloeide onder meer voort dat de NS herinneringscentra als doorgangskampen en het Oranjehotel financieel steunen door 5 miljoen euro beschikbaar te stellen. Een ander advies van de commissie was een diepgaand onderzoek te gelasten naar rol van de NS tijdens de Tweede Wereldoorlog. De NS heeft het NIOD gevraagd een vooronderzoek te starten, welke zes maanden in beslag zou nemen. Inmiddels zijn we bijna een jaar verder en hebben deze leden niets meer vernomen. Kan de staatssecretaris aangeven wat de status is van dit onderzoek?

### Herdenkingenregister

De leden van de VVD-fractie hebben in het recente verleden door middel van een motie<sup>4</sup> opgeroepen om te komen tot een herdenkingenregister. Daarbij werd het presidium gevraagd om in overleg met het Nationaal Comité 4 en 5 mei te komen tot een herdenkingenregister en de stafadviseur protocol aan te wijzen als centraal contactpunt, zowel voor organisaties als Tweede Kamerleden. De leden vragen de staatssecretaris hoe het staat met de uitvoering van deze motie?

### **Vragen en opmerkingen van de D66-fractie**

De leden van de D66-fractie bedanken de staatssecretaris voor de recente voortgangsrapportage en hebben nog enkele vragen.

### 75 jaar vrijheid en einde Tweede Wereldoorlog

De leden van de D66-fractie vragen of met de investeringen die zijn en zullen worden gedaan in het kader van 75 jaar vrijheid ook aandacht zal worden besteed aan de rol van vrouwen in de Tweede Wereldoorlog. Deze leden verwijzen in dat kader ook naar het NOS-artikel “Deze verzetsvrouwen redden duizenden levens, maar raakten vergeten”<sup>5</sup>. Genoemde leden vragen of de staatssecretaris bereid is zich in te zetten om ook de rol van vrouwen in de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog levend te houden.

### Collectieve erkenning Indische gemeenschap

De leden van de D66-fractie vragen of de staatssecretaris in kan gaan op de brief van de Federatie Indische Nederlanders, waarin een aantal klachten worden verwoord over de invulling van het programma van het Indisch Herinneringscentrum. Genoemde leden vragen of de hoge toegangsprijzen die in de brief worden genoemd, evenals de kledingvoorschriften, passen bij het doel van het Indisch Herinneringscentrum en of de staatssecretaris bereid is om in gesprek te gaan om ervoor te zorgen dat het Herinneringscentrum meer wordt gedragen door de gemeenschap.

---

<sup>4</sup> Kamerstuk: 35405, nr. 10.

<sup>5</sup> NOS, 4 mei 2021, ‘deze verzetsvrouwen redden duizenden levens, maar werden vergeten’ (<https://nos.nl/artikel/2379328-deze-verzetsvrouwen-redden-duizenden-levens-maar-raakten-vergeten>)

De leden van de D66-fractie vragen of de staatssecretaris nader in kan gaan over het aflopen van het project contextgebonden zorg, aan het einde van dit jaar. Deze leden vragen wat de ervaringen tot nu toe zijn, en of het niet mogelijk zou zijn om dit project te verlengen als daar tevredenheid over bestaat.

#### Moties en toezeggingen

De leden van de D66-fractie vragen of de staatssecretaris een mogelijkheid ziet om de uitvoering van de motie Van Gerven c.s. te versnellen. Genoemde leden vinden het teleurstellend dat nu pas stappen ondernomen worden om een opdracht te verstrekken aan een onderzoeksbureau om de mogelijkheden van uitvoering te verkennen. Deze leden vragen of er al enige afstemming heeft plaatsgevonden over de uitvoering met de leden van de Ronde Tafel, en wie op dit moment de leden van de Ronde Tafel zijn. De leden vragen of het Indisch Platform 2.0 nu wel of niet onderdeel is van de Ronde Tafel, en op welke manier zij worden betrokken bij de collectieve erkenning. Deze leden vragen of de staatssecretaris niet al eerder de belangrijkste keuzes bij de vormgeving van de regeling voor weduwen kan voorleggen in de Kamer, zodat er snel over gesproken kan worden. Genoemde leden vragen ook of het strikt noodzakelijk is om éérst een onderzoeksbureau in te schakelen, voordat de opdracht of uitvoeringstoets aan het SVB wordt verstrekt.

#### Overig

De leden van de D66-fractie vragen of de staatssecretaris nader kan ingaan op een aantal brieven van mensen die aangeven dat zij met terugwerkende kracht een uitkering hebben gekregen op basis van de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers (Wuv), maar dat zij daar naar hun mening onvoldoende rentevergoeding bij hebben ontvangen. Volgens de brieveschrijvers gaat het om 521 ambtshalve herzieningsbeschikkingen vanaf eind 2013. Genoemde leden vragen hoe deze bedragen zijn vastgesteld, welk prijspeil daarbij is gehanteerd en wat bij andere uitkeringen die met terugwerkende kracht worden toegekend, gewoonlijk is om te hanteren voor het vergoeden van rente.

#### **Vragen en opmerkingen van de PVV-fractie**

Het valt de leden van de PVV-fractie op dat veel vragen die gesteld worden aan de staatssecretaris vaak ontwijkend worden beantwoord en een écht antwoord uitblijft. Kan de staatssecretaris uitleggen wat de reden is van deze ontwijkende antwoorden?

In de Kamerbrief van 23 maart 2020 geeft de staatssecretaris aan dat hij een Commissie van Wijzen onwenselijk vindt. Hij wil het in gang gezette beleid, gericht op de toekomst, verder versterken. De leden van de PVV-fractie merken op dat het dossier oorlogsgetroffenen draait om leed uit het verleden en dat zaken uit het verleden goed afgerond moeten worden, wil je verder in de toekomst versterken en vragen de regering het instellen van een Commissie van Wijzen daarom toch in overweging te nemen. Deze leden ontvangen hierop graag een reactie.

Het is de leden van de PVV-fractie niet geheel duidelijk of de film *De Oost* pretendeert een fictiefilm te zijn. Zij ontvangen in dit kader graag een reactie van de staatssecretaris. In ieder geval wordt deze film niet zo ervaren door veel veteranen en hun naasten, zo blijkt ook uit het aantal boze reacties op *social media* en het aangespannen kort geding. Inmiddels is er ook een oproep tot boycot van deze film. Kan de staatssecretaris samen met zijn collega van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen ervoor waken dat het lespakket gebaseerd op feiten is in plaats van op fictie? De leden van de PVV-fractie vragen de staatssecretaris waarom deze film is gesubsidieerd middels de subsidieregeling collectieve

erkenning van Indisch en Moluks Nederland, nu blijkt dat deze film zoveel weerstand onder betrokkenen oplevert? Is hier vooraf wel goed over nagedacht en zo ja door wie? De leden van de PVV-fractie willen weten op welke manier deze film aansluit bij het doel van de collectieve erkenning? Het verzoek aan de staatssecretaris is om hier uitgebreid op in te gaan in een reactie.

In de voortgangsrapportage van 12 april jl. geeft de staatssecretaris aan dat hij op reguliere basis overleg voert met organisaties. De leden van de PVV-fractie vragen de staatssecretaris of de eenmalige 45 minuten in het jaar gezien wordt als regulier overleg?

Kan de staatssecretaris de Kamer inzage geven in de huidige financiële en beleidsmatige onderbouwing die het bestaansrecht van Sophiahof rechtvaardigen?

De aanvragen van Wet openbaarheid van bestuur (Wob)-procedures nemen veel tijd in beslag bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Zou het niet raadzaam zijn om alle dossiers te openen en daarmee alle reeds eerder aangevraagde Wob-documenten met spoed te behandelen c.q. opnieuw te sturen, met meer openbaring van de beleidsuitgangspunten c.q. communicatie tussen partijen? Zo nee, waarom niet?

De staatssecretaris stelt in zijn voortgangsrapportage dat hij inzet op het blijvend vertellen van het verhaal van de Tweede Wereldoorlog, met name onder jongeren en groepen mensen die zich nog niet aangesproken voelen. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei wil dat iedereen in Nederland zich uitgenodigd voelt bij het herdenken en het vieren van vrijheid. Welke onderdelen van de huidige herdenking, die vooral in het teken staat van de Tweede Wereldoorlog en het einde van de Japanse bezetting, worden niet begrepen door nieuwe groepen? De leden van de PVV-fractie zouden graag willen dat deze nieuwe groepen zich gewoon aansluiten bij de Nederlandse manier van herdenken en de Nederlandse viering van vrijheid. De leden van de PVV-fractie willen niet dat de focus van herdenken wordt verlegd, temeer vanwege het groeiende antisemitisme en Jodenhaat in West-Europa. Deelt de staatssecretaris de mening van genoemde leden? Zo ja, wat gaat hij hieraan doen? Gaat hij met het Nationaal Comité 4 en 5 mei hierover in gesprek?

De staatssecretaris geeft aan dat de regering hecht aan de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog en de lessen hiervan voor het nu. Kan de regering garanderen dat herdenkingen op 4 en 5 mei in het teken zullen blijven staan van de Tweede Wereldoorlog en het afvoeren en vernietigen van 105.000 Nederlandse Joden? Blijft de regering dit grootste belang onderschrijven?

De leden van de PVV-fractie willen weten hoe de regering de aanbeveling over het verbeteren van de coördinatie van het onderwijs en de educatie over de holocaust en het versterken van het internationaal perspectief in het onderwijs over de Tweede Wereldoorlog en de holocaust concreet gaat uitvoeren. Leraren klagen namelijk al langer over een onveilige sfeer tijdens geschiedenislessen over de Tweede Wereldoorlog en de holocaust. Hoe gaat de staatssecretaris ervoor zorgen dat er op elke school voor leraren in een veilige omgeving onderwezen kan worden over de Tweede Wereldoorlog en de holocaust? Op sommige islamitische scholen wordt dit onderwerp dan ook gemakshalve geskippt. Onaanvaardbaar, zo vinden de leden van de PVV-fractie, zeker nu de Europese straten overlopen met uitingen van antisemitisme.

Tot slot hebben de leden van de PVV-fractie nog een aantal vragen over de motie over het onderzoek met betrekking tot de Backpay voor weduwen. Deze leden vragen de staatssecretaris waarom er een onderzoeksbureau ingeschakeld moet worden, terwijl de gegevens van rechthebbenden bekend zijn bij Indisch Platform 2.0 en (deels) ook bij de SVB?

Welk onderzoeksbureau gaat de staatssecretaris inschakelen? Op welke wijze wordt de Klankbordgroep samengesteld? Welke experts worden ingeschakeld? Heeft de staatssecretaris mevrouw Hoogvelt-Flohr gebeld (gezien haar hoge leeftijd; ze is inmiddels 93 jaar) en gemeld dat het nog wel even duurt voordat er een besluit wordt genomen? Heeft de staatssecretaris het gesprek met haar tijdens het rondetafelgesprek in de Tweede Kamer op 30 september 2019 gezien? Zo ja, wat is zijn reactie op dit gesprek?

### **Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie**

De leden van de CDA Tweede Kamerfractie hebben kennisgenomen van de verscheidende brieven die er liggen op het terrein van beleid van oorlogsgetroffenen. De leden van genoemde fractie vinden het betreuenswaardig dat veel speciale evenementen in verband met 75 jaar vrijheid door de coronapandemie niet plaats hebben kunnen vinden of in aangepaste vorm plaats moesten vinden. Zeker omdat de groep nog levende veteranen elkaar kleiner wordt.

De leden van de CDA-fractie vonden de beantwoording van de schriftelijke vragen van het lid Slootweg aan de Staatssecretaris over de berichten ‘Bevrijdingsdefilé in Wageningen dreigt voorgoed te verdwijnen’ en ‘geen tweede kans voor 75 jaar vrijheid: opnieuw streep door defilé in Wageningen, ook in Groesbeek geen activiteiten’ (ingezonden 10 maart 2021 en beantwoord 3 mei 2021) geruststellend, omdat het uitgangspunt blijft dat het defilé, met steun vanuit het ministerie van Defensie, jaarlijks doorgang kan vinden. Voor deze leden is het belangrijk dat met het defilé een verbinding wordt gelegd tussen het verleden en de huidige tijd.

De staatssecretaris kijkt de afgelopen jaren terug op ontmoetingen met de slachtoffers, nabestaanden, vrijwilligers en professionals die zich allen met hart en ziel inzetten om het verhaal van de Tweede Wereldoorlog verder te vertellen, om te voorkomen dat we deze geschiedenis herhalen. Dat onderschrijven de leden van de CDA-fractie. Wel willen deze leden van de gelegenheid gebruik maken om aandacht te vragen voor ‘groepen’ die ook onder de Tweede Wereldoorlog hebben geleden, zoals mensen met beperkingen en/of mensen met een psychiatrisch handicap. Heeft de staatssecretaris ook oog voor deze doelgroepen? Zijn hier projecten voor, of voor geweest? Is de staatssecretaris bereid naar deze groepen te kijken wanneer nieuwe projecten ontwikkeld gaan worden?

### Reactie op verzoek commissie inzake Commissie Individuele Tegemoetkoming Slachtoffers WO II Transporten NS

Waarom heeft de NS ervoor gekozen om alleen Joden, Roma en Sinti in aanmerking te laten komen voor een tegemoetkoming en wordt voor verzetsstrijders die met dezelfde treinen getransporteerd zijn, geld gestoken in educatie en herinneringsmonumenten? Is de staatssecretaris alsnog bereid om een appel te doen op de NS om ook deze groep in aanmerking te laten komen voor een financiële tegemoetkoming?

### Voortgangsrapportage Oorlogsgetroffenen en Herinnering WOII

In de brief stelt de staatssecretaris dat duidelijk is dat de coronamaatregelen helaas langer duren. Dit betekent dat de gevolgen hiervan ook nu nog spelen voor de oorlogsmusea en herinneringscentra. Hij staat samen met het Vfonds in nauw contact met de sector. Kan de staatssecretaris aangeven wat de laatste stand van zaken is?

Stichting Pelita voert het project contextgebonden zorg uit. Het netwerk in de regio's is versterkt, zo stelt de staatssecretaris in zijn brief. Kan de staatssecretaris toelichten hoe dit precies versterkt is en hoe het netwerk nu functioneert? Welke concrete zaken zijn gerealiseerd?

Verder lezen de leden van de CDA-fractie dat werkgever- en werknemersorganisaties in beraad zijn om op nationale feestdagen, waaronder 5 mei, wel of niet te gaan werken in de toekomst. Zij komen nog met gezamenlijke reactie. Kan de staatssecretaris aangeven wanneer hij deze reactie verwacht?

### **Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie**

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de geagendeerde stukken en hebben daarbij nog enkele opmerkingen en vragen.

De leden van de SP-fractie lezen in de voortgangsrapportage van de staatssecretaris van 12 april jl. dat in de uitvoering van de motie Van Gerven c.s. de regering “binnenkort een opdracht verstrekt aan een onafhankelijk onderzoeksbureau”. Genoemde leden zijn teleurgesteld in het feit dat de regering vier maanden na het unaniem aannemen van de motie door de Kamer alleen nog maar kon melden dat een onafhankelijk onderzoeksbureau een opdracht gaat krijgen. Wat is de reden dat dit zo lang duurt? En wat is inmiddels de stand van zaken? Aan welk bureau is de opdracht verstrekt en op welke termijn worden de resultaten hiervan verwacht?

De leden van de SP-fractie willen de staatssecretaris manen tot haast. Het backpay-dossier speelt inmiddels al 76 jaar, en veel van de mensen waar het in de motie Van Gerven c.s. over gaat, zijn al flink op leeftijd. Deze leden zien het als een ereschuld van Nederland aan hen dat dit dossier zo spoedig mogelijk wordt afgrond. Erkent de staatssecretaris dit ook? En zo ja, wat gaat hij er dan aan doen om die ereschuld alsnog zo spoedig mogelijk in te lossen? Kan de staatssecretaris toelichten hoe hij ervoor gaat zorgen dat niet de situatie ontstaat dat door vertraging en nodeloos ingewikkelde en uitvoerige onderzoekstrajecten mensen niet krijgen waar ze recht op hebben?

De leden van de SP-fractie vinden het ontzettend belangrijk dat de herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog levend blijven. Door kennis te nemen van het verleden, voorkomen we ook nieuwe uitwassen van bijvoorbeeld antisemitisme. Kan de staatssecretaris garanderen dat alle musea en herinneringscentra over de oorlogsjaren, en bijvoorbeeld Sophiahof, niet in de financiële problemen komen door de coronacrisis en zij voldoende steun krijgen om de mindere inkomsten door de coronacrisis op te kunnen vangen?

### **Vragen en opmerkingen van de GroenLinks-fractie**

De leden van de GroenLinks-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de recente voortgangsrapportage van 12 april jl. De voortgangsrapportage riep bij genoemde leden echter nog wel een aantal vragen op. Zo geeft de staatssecretaris aan dat zijn “inzet in deze kabinetsperiode gericht is geweest op het mogelijk maken dat het verhaal blijvend verteld wordt op een manier die ook de toekomstige generaties aanspreekt.” Genoemde leden waren verheugd om te lezen dat deze intentie centraal wordt gezet. Deze leden vragen echter hoe de staatssecretaris voortgang op dit gebied gaat meten? Wanneer spreekt de staatssecretaris van

succes? Is de staatssecretaris voornemens om een onafhankelijk onderzoek uit te laten voeren naar de vooruitgang op dit gebied? Zo nee, waarom niet?

Daarnaast hebben de leden van de GroenLinks-fractie met interesse kennisgenomen van de “Kwaliteitsimpuls Educatie (Kwie)”, uitgevoerd door de Stichting Musea en Herinneringscentra (SMH) ‘40’-45. De staatssecretaris geeft aan dat een beoordelingsinstrument voor tentoonstellingen en een handboek voor vrijwilligersbeleid zijn ontwikkeld. Genoemde leden vragen de staatssecretaris hoe hij de verdere implementatie van deze instrumenten voor zich ziet. Daarnaast zijn deze leden verheugd om te lezen dat een gezamenlijk plan wordt opgesteld waardoor oorlogsmusea en herinneringscentra de gevolgen van de coronamaatregelen op lange termijn kunnen opvangen. Het baart deze leden zorgen dat dit plan nog niet klaar is. Kan de staatssecretaris een uiterste datum noemen wanneer dit plan klaar moet zijn?

Genoemde leden zijn verheugd om te lezen dat het kabinet in het kader van 75 jaar einde van de Tweede Wereldoorlog extra wil investeren in de Indische gemeenschap. Het baart deze leden zorgen dat de inbreng vanuit de Papoea-gemeenschap en uit de Indo-Afrikaanse gemeenschap ontbrak. Hoe gaat de staatssecretaris waarborgen dat de diversiteit van deze gemeenschap qua inbreng in de toekomst verzekerd gaat worden? De staatssecretaris geeft zelf aan dat dit niet makkelijk zal zijn. Heeft hij een plan om ervoor te zorgen dat dit toch zal gebeuren?

De leden van de GroenLinks-fractie hebben daarnaast met interesse kennisgenomen van het doel van de staatssecretaris om educatie te bevorderen inzake de geschiedenis van voormalig Nederlands-Indië. Genoemde leden vragen de staatssecretaris hoe hij de voortgang op dit gebied zal meten? Wat is de opleverdatum van de inventarisatie?

Tenslotte hebben de leden van de GroenLinks-fractie de vraag aan de staatssecretaris of hij de mogelijkheid ziet om, conform zijn toezegging van 3 december 2019<sup>6</sup>, de Kamer te informeren over de uitvoering van de aangenomen motie-Renkema van 28 november 2019 over de actualisatie van het onderwijsaanbod omtrent Nederlands Indië.

## **II. Reactie van de staatssecretaris**

## **III. Volledige agenda**

**Toezegging over het opschonen van het archief van de schadeclaims inzake het ‘Traktaat van Wassenaar’ (1966), brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, P. Blokhuis – 1 november 2019, 20454-149**

**Overleg Indische gemeenschap, brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, P. Blokhuis – 11 februari 2020, 20454-160**

**Beleidsreactie evaluatie Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR), brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, P. Blokhuis – 21 februari 2020, 20454-161**

---

<sup>6</sup> Handelingen II, 2019/20, nr. 31, Stemmingen)

**Reactie op verzoek commissie over het overleg met de Indische gemeenschap, brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, P. Blokhuis – 23 maart 2020, 20454-162**

**Beantwoording vragen commissie over de reactie op verzoek commissie over het overleg met de Indische gemeenschap, brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, P. Blokhuis – 15 oktober 2020, 20454-164**

**Hoofdpijnen plan extra middelen Indische gemeenschap, brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, P. Blokhuis – 15 oktober 2020, 20454-163**

**Inzake verzoek Federatie Indische Nederlanders om aandacht voor ernstige bezwaren tegen film 'De Oost' en bijbehorend lespakket, brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, P. Blokhuis – 4 december 2020, 26049-88**

**Reactie op verzoek commissie over een afschrift van de reactie op een burgerbrief inzake de Indische kwestie, brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, P. Blokhuis – 18 december 2020, 20454-167**

**Reactie op verzoek commissie inzake Commissie Individuele Tegemoetkoming Slachtoffers WO II Transporten NS, brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, P. Blokhuis – 5 maart 2021, 20454-169**

**Voortgangsrapportage Oorlogsgetroffenen en Herinnering WOII, brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, P. Blokhuis – 12 april 2021, 20454-170**